

מסורת הש"ס

(א) לעיל כח, (ב) פסחים
 עט, (ג) [פסחים סו: סו:],
 (ד) [לקמן ג:], (ה) [לקמן
 ז:], (ו) יומא זב: (ז) [שם
 לא:], (ח) [לקמן מז:],
 (ט) [שם מד:], (י) [שם מה:],
 (יא) [שם יא:], (יב) [יורקא
 טו:], (יג) [שייר לקף כה:],
 (יד) [וע"ע מוס' פסחים סו:
 ד"ה ואין], (טו) [ירושלמי
 סוף פ"ק דר"ה],

תורה אור השלם

1. דְּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ בִּי יִהְיֶה
טָמֵא לְנֶפֶשׁ אוֹ בְּדֶרֶךְ
רְחֹקָה לָכֶם אוֹ לְדֶרֶתֵיכֶם
וַעֲשֵׂה פֶסַח לַיהוָה
בְּיָמֵי
יְיָ
2. וְכִי תִזְכְּרוּ זִכְרֹה
שְׁלָמִים לַיהוָה לְרִצְוֹנְכֶם
תִּזְכְּרוּהוּ: וַיִּקְרָא יְיָ ה

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה ואי מחלה
על מחצה כרוז:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א רש"י ד"ה ואמר רב
כהנא גרסינן. כאן הס"ד
ואח"כ מה"ד הא דר"ל
וכו' כ"ל:

מוסף רש"י

רוב הנראה לעינים. י
 ויחזק מזה (הפרדס) י
 (קד). **מאחר** ששנינו י
 רובו של אחד כמורה. י
 ממילא שמעתינו רוב שנים י
 כמים, רוב שנים רוב י
 רוב אחד בעוק' כו' (יומא י
 (ב). **ומירק** אחר י
 שחיטתו. וגמר כהן אצל י
 שחיטה, לפי שכן אצל י
 גדול כשרה אלא כשכן י
 הדול ואצל למחר אצל י
 (שם קל). על ידי. ויבטלו י
 כמו (צ"מ ג'). קולן' אדם י
 על ידי עצמן, ואין צורך י
 על לשון תחריבו ומיניו לו, י
 והרבה (ג) כספר שו"א י
 (נחמיה א) על ידי החסד י
 פלוני תא' החומה (שם).

שיטה מקובצת

ח דכתיב איש איש כי יהיה טמא לנפש איש ידחה לשני: **ט** מכדי אעוף קאי ובו: **י** שחיטה לעוף קדשים המולק: **יא** ברוב שנים שלא היה יכול לגמור ולמקח את השחיטה כולה: **יב** ומירק כהן אחר את השחיטה הסד:

רדי שחיטה אחרת. היינו שיעור שהייה וגמרת. קס"ז צהמה
קאי דבעיא רוב שנים ומאי גמרה לשחיטה: ואי (ה) מחלה כרוב.
כיון דשהה בחי אולא לה שחיטה והוא לה כפגימה צעלמא ואיטרפא
לה בפסקות הגרגרת אלא ש"מ אינו כרוב ופסקות הגרגרת כרובא

צעין: לא צעוף. דממה נפשך
 כשרה דמפרס: הא עבד ליה
 רובא. ואיתכשרא מקמי שהיה: לא
 צד ליה כלום. מעשה טרפה: הני
 קנה פגום. צעוף: רוב הנראה
 לעינים. כלומר רוב גמור שהוא
 ניכר: מה טרפה. דאיכא מקומות
 טובא דמיטרפא בהו במשהו כגון
 נקובת הושט והריאה והדקין:)
 צעין רוב הנראה לעינים. במקומות
 שהזכר צעין רוב בהן (כקנה) וצחוט
 השדרה: שחיתו דעד דאיכא רובא
 לא מסתכר. דלפילו מאן דמכר
 משום דקרי ליה רובא הוא ואזמיעוטא
 כולו מודו: מחלה על מחלה כרוב.

וטהורים עושין לעצמן בטוהרה וטמאים
עושין לעצמן בטומאה ולא מידחו
לפסח שני יחידין: והיו כרוב.
ונדחו הטמאין לשני: והם מאי
טעמא דרב. הא בעלמא אסתם דלא
הוה רובא: דכתיב איש כי ייהם
טמא. ידחה לשני ופלגא נהו
דרובא לא מיקרי מהו מכלל יחידין
נפקי להו ולא מידחו: לרס הוא
לר'ך. לזריקה: מליקטו כשרה מיבעי
ליה. כלומר אעוף ארבעי ליה למיתני
מליקטו כשרה והדר יחידין אבהמה
שחיתתה כשרה: הא לא קשאי. גבי
הדדי תננה וכי סליק מבהמה נקט
שחיתה: אלא רישא. כי תנא השוחט:
מדי בעצוק קאי. וכו' התחיל
להורות והיכי סמך ליה שחיתה
בעצוק קדשים המולק מיבעי ליה:
ה"ג מאי רוב אחד רוב כל אחד
ואחד ולא גרסין אלא: לא פסיקא
ליה. ותנא מילתא דמישחמט בתריוהו
דהכי משחמט רוב כל אחד בעצוק כשרה
היכא דגני צדק כגון טמאת הוי רובו
ככולו והיכא דגני תרמי הוי רוב כל
אחד ככולו. שפיר. מש"ה פליגי
רבנן עליה דריון דלא הוכחו וורידין
אלא מאוס דם מה לי בשחט שחיתה
ומה לי לאחר שחיתה: אלא בקדשים.

היכי פליגי רבנן עליה: הוא עצמו.
כל עמלה ועיקרה של שחיטת קדשים
לדם היא זריחה: סוגה. לריוכה
תזבחוהו ואמרינן לקמן תזבחוהו כתיב
ויש אם למסורת תזבח משמע
לשלוש עשרה קמחין ולא נסינן מדלא
כתיב תזבחוהו ומדכתיב הוהי משמע
נמי אזבח שאף הוא יהא יחיד: ואמר
רב הונא גרסין א. הא דר"ל בסדר
יומא (דף קכג:) גבי הביאנו לו ל"ג את
התמיד: קרלו. מפרשין התם ברוב שנים
שלא היה יכול לזלמרק ולגמור את
השחיטה כולה לפי שכל עבודת י"ב
אינה שברה אלא בן דרמדי צבורי מות
וכפר הכהן אשר ימשח אותו והיה צריך

לֹאחֲזוּ מֵהָר אֶת הַמִּזְרֵק וּלְקַבֵּל הַדָּם לִפְנֵי
(עִירוּבִין דף פב:) מַעֲרֵב אֶדָם עַל יַד צִנּוּר
לֶבַד. הַזֶּה עֲשֵׂה לְשָׁנוֹת כֹּאן רֹיב אֶחָד צִנּוּר
פָּסוּל בְּתַמְיָה הֵא א"כ הוּא לָךְ הֵא הֵא

דמתניתין תני על בהמה ולא על עוף. אלא מכדי רישא דקאי אעוף דקתני השוחט אחד בעו משום הכי לא פסיק ליה דתני רוב אחד ומאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד: ופליגי רבנן דל קרצו כלומר ששחטו ומאחר ששחט בא אחד ומירק עד ילו כלומר (שטיחה) שגמרו] אורח ללכת]

(מ) זיך האב איבא רובא.
אגמריה רחמנא למש
וטהורין וי"ל דתלוי הדבר
שרי לעיל דיש כאן שיעור

כדי שחיטה אחרת וגמרה שחיטתו כשרה ואי אמרת מחצה על מחצה כרוב איטרפא לה מי סברת בבהמה לא בעוף ממה נפשך אי מחצה על מחצה כרוב הא עבד ליה רובא אי מחצה על מחצה אינו כרוב לא עבד ולא כלום ת"ש⁶ הרי שהיה חצי קנה פגום והוסיף עליו כל שהוא וגמרו שחיטתו כשרה ואי אמרת מחצה על מחצה כרוב טרפה הוא אמר רבא "שאני לענין טרפה דבעינן רוב הנראה לעינים א"ל אבוי ולא כל דכן הוא ומה טרפה בדמשהו מיטרפא היכא דבעינן רובא בעינן רוב הנראה לעינים שחיטה דעד דאיכא רובא לא מיתכשרא לא כ"ש דבעינן רוב הנראה לעינים אלא דכולי עלמא מחצה על מחצה אינו כרוב וכי איתמר דרב ודרב כהנא לענין פסח אתמר⁷ הרי שהיו ישראל מחצה מטהורים ומחצה טמאים רב אמר "מחצה על מחצה כרוב ורב כהנא אמר מחצה על מחצה אינו כרוב והתם מ"מ דרב דכתיב 'איש איש כי יהיה טמא לנפש'⁸ איש נדחה ואין ציבור נדחין: רוב אחד

כמוהו (הכש פשח סימן) אמר רב הושעיא
חדא בחולין יוחדא בקדשים וצריכא דאי
אשמועינן חולין התם הוא דסגי ליה ברובא
משום דלאו לדם הוא צריך אבל קדשים

לדלם הוא צריך אימא לא תיסגי ליה ברובא
קדשים משום דלדם הוא צריך אבל בחולין ד
ליה קמ"ל הי בחולין והי בקדשים אמר רב
וסיפא בקדשים ממאי מדקתני השוחט ואי סל
מיבעי ליה אלא מאי סיפא בקדשים ש
מיבעי ליה הא ל"ק אידי דסליק מבהמה תנא
מכדי על עוף קאי אי ס"ד בקדשים המולל
אמר רישא בחולין מהכא דקתני אחד בעוף ו
העוף דבעי שני סימנים אלא מאי סיפא בק
עולת העוף דבעי שני סימנין מאי רוב אח
דליתני רוב שנים כיון דאיכא תמאת דסגי ל
ליה רב פפא אמר רישא בחולין מהכא דקת
את הורידין ופליגי רבנן עליה אי אמרת בשל
בקדשים ^אממאי פליגי רבנן עליה ^אהוא עצמ
סיפא בקדשים מהכא דקתני ^אהשוחט שני
השוחט דיעבד אין לכתחלה לא אי אמרת בי
לא משום דתני רב יוסף תזבח ישלא ^א
^בתזבחהו שלא יהא אחד שוחט שני זבחים
אלא אי אמרת בחולין אפילו לכתחלה נמי
וסיפא בקדשים ^אדאמר רשב"ל מאחר ^א
למה שנינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבמה
התמיד קרצו ומירק אחד שחיטתו על ידו
שנינו רוב אחד בעוף ורוב שנים בבמה אמר

חותק צו כדי הכשר שחיטה ומניחה וממחר לקבל: ומירק
וּשְׂבִיצִים. ומפני ששנינו שם לדרוך למרק יכול לא מירק
וכי' דרשאו חולין הוה שמעינן מינה ותנא סיפא מש
קא עבודה בלדס אחר שלא בכ"ג ותניא כל עבודה י"ה

דקאי אענוף דקתני השוחט אחד בענוף אי ס"ד בקדשים וכו'; אלא מאי אחר רוב כל אחד ואחד: ופליגי רבנן ולא צריך לשחוט וירידין. אי אמרת בשלמא גל ידו כלומר (ששגמר) אותה כלומר שוקין היה בתמידי של ידיו"א [לקבל הדם]. יכול אם לא מירק אחר שיהא

כפ.

מִי יָדַע הֲבֵא אִיבָא רֹבְא. וא"ת מאי קשאי ליה דכי לאמר נמי הכה הכי
לגמריה רחמנא למשה לא תשייר רובא כלעיל הרי אין כלן רוב
ועוהורין וי"ל דלתוי הדבר בחשיבות דמשום דחשיב ליה מחלה כרוב
שרי לעיל דיש כלן שיעור הכשר שחיטה וכאן נמי יש חשיבות מחלה
דינו כרוב: **דכר' ע"טא מחצה**
ע"ל מחצה אינו ברוב. וא"ת דצפק"ק
דעירוצין (דף טז: ושם) פסקין כרב
פפא דלאמר פרוץ כעומד מותר והיה
נראה לחלק בין שאר איסורין דצבר
התלוי בחיות אי לאו דמייתי עלה לעיל
דתנור וגם תימה דצעירוצין לא מייתי
לה והנהו דמייתי בהם לא מייתי הכה
ושמא יש לתקן דהסא איסור ועומאה
והסא לענין ממילות ולא דמי:
א"ש נדחה ואין ציבור נדחין.

תימה דצפ"ק דסנהדרין
 (דף טו.) גבי והוצאת את האיש ההוא
 וגו' דרשין איש ואשה אחת מוציא
 לשערין ואי אחת מוציא כל השבט
 כולו לשערין והכל ואי ממעטי מאיש
 אלא רוב ישראל וי"ל דהסם נתינו
 שחילק הכתוב בין יחיד למרובים
 משום עיר צעלמה לענין עיר הנדחת
 לפיכך מסתברא לחלק משום שבט
 ולומר דלא מיקרי איש א"נ טובא איש
 ואשה כחיי הסם: **אבל** בחור'ין
 דלאו דאם הוא צריך אימא בפלגא
 כג. וזה דקמני חזי אחד צעוף ואחד
 וחזי צבאמה שחטמה פסולה היינו
 סיפא דאיירי בקדשים:

ומירק אחד שחיטתו על ידו.
מירק לשון גמר כדאמרין
במדרש ^ט מי שהתחיל במלוא אומרים
לו מרוק:

צריך אבל קדשים
לא תסגי ליה ברובא עד דאיכא כוליה ואי אשמעינן
לא צריך אבל חולין דלדם לא צריך אימא בפלגא סגי
הי בקדשים אמר רב כהנא מיסתברא רישא בחולין
דקתני השוחט ואי סלקא דעתך רישא בקדשים המולק
סיפא בקדשים שחיטתו כשרה מליקתו כשרה
וי דסליק מבהמה תנא נמי שחיטתו כשרה אלא רישא
ס"ד בקדשים המולק מיבעי ליה רב שימי בר אשי
א דקתני אחד בעוף ואי ס"ד בקדשים הא איכא עולת
ז אלא מאי סיפא בקדשים רוב אחד בעוף הא איכא
סימנן מאי רוב אחד רוב כל אחד ואחד ובדין הוא
דאיכא חטאת דסגי ליה בחד סימן מש"ה לא פסיקא
א בחולין מהכא דקתני רבי יהודה אומר עד שישחוט
עליה אי אמרת בשלמא בחולין שפיר אלא אי אמרת
רבנן עליה ^ז הוא עצמו לדם הוא צריך רב אשי אמר
דקתני ^ח השוחט שני ראשין כאחד שחיטתו כשרה
וחלה לא אי אמרת בשלמא ובקדשים היינו דלכתחלה
יוסף תזבח ויטל יטל יטל שנים שוחטים זבח אחד
חד שוחט שני זבחים ואמר רב כהנא תזבחוהו כתיב
אפילו לכתחלה נמי ואף רשב"ל סבר רישא בחולין
מר רשב"ל מאחר ששנינו רובו של אחד כמוהו
עוף רוב שנים בבהמה לפי ששנינו ^י הבהילו או את
חד שחיטתו על ידו יכול לא מירק יהא פסול לכך
רוב שנים בבהמה אמר מר יכול לא מירק יהא פסול
אם

וְנִיחָהּ וּמִמָּהָר לְקַבֵּל: **וּמִירָק**, כֵּהָן אַחֵר הִשְׁחִיטָהּ: **עַל יָדוֹ**, בְּשִׁצְבִּילוֹ מִנוֹ.
וְהִרְחִיךְ לְמַרְקָא יוֹכֵל לֹא מִירָק יֵהָא פְסוּל דְּבִקְדָּשִׁים לֹא סָגִי כְּרֹב שְׁנַיִם:
יִנְיָן מִינָהּ וְתַנָּה סִפֵּא מִשּׁוּם קִדְּשִׁים, וּפְרִיעִין יוֹכֵל לֹא מִירָק יֵהָא
כִּכְ"ג וְתַנָּה כֹּל עֲבֻדָּתָא יֵהָא כ' בְּרִייתָא הִיא בְּשִׁילָה הָרוּחִית וְיֵהָא:
מִנָּה

י"ט כ"ד בקדשים וכו': אלא מאי אחד רוב כל אחד ואחד וברין הוא דעולת העוף בעי למיתן ריך לשחוט וירידן. אי אמרת בשלמא בחולין (דחללי) שפיר דפליגי וכו' אלא תדע כיון דפס' ילומר שקרין היה בתמיד של יום"כ ולא היה מופנה הכהן שקרין לגמור השחיטה שהיה מן. יכול אם לא מירק אחר שיהא

עין משפט
נר מצוה

ב א מ"א פ"א מהל'
שחיטה הלי"א ועיין
חס משנה סמג עשין סג
וש"ע יו"ד סי' כא סעי'
א:

ג' ב' מ"י פ"ז מהל' קרבן
פסח הל"ז:
ג' מ"י שם הל"א
[ופ"ד מהלכות ציאת
מחדש הלכה ט"ז]:

מה' דה מ"י פ"ד מהל'
מעשה קרצנות הלכה
ח:

פסולי מוקדשין הל"ד
:[ה]:

עבודת יוה"כ הל"א:

רבינו גרשום

שמונים הכי טוהרין אל
מירן האט מחצה ברוך
אל ביקום אחר אמרנין
מחצה אומר רוב
חרי רובי חזק מנא
נכא (6) וטוהרין חולקים
אל ביקום אחר אמרנין
מחצה על מחצה כרוב;
אמרת מחצה על מחצה
רוב איטורפל ליה בהנמה
ששהה רוב חסידי
מירן דאני חשוכה
רוב לא איטורפל באותה
היה ששהה בחצי
רוב דאמרנין שערין אל
שוכה התחלת חשישה
כל אי אמרנין מחצה
י יוכח תחלת חשישה היה
רוב כבהמה וחיצי
גרות רוב אל בעוף
מה נפשו לרוב שכולה
אל טענה היה ובניחא
מירן לרוב איהו ענין
היה צורק היה (עין)

[illegible][illegible]

י' עצמו (להקטיר קטרת)